

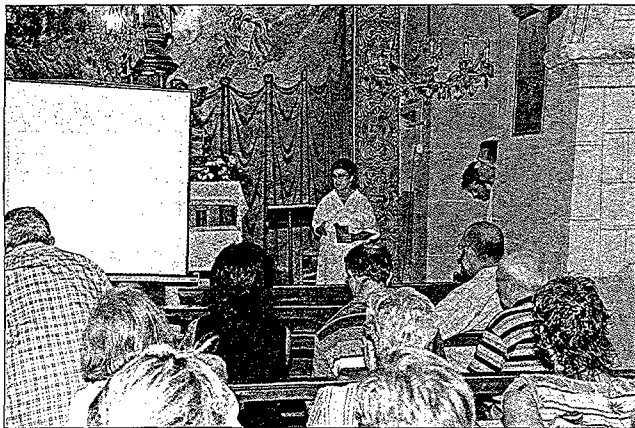
CURSET D'ESTIU D'ARQUITECTURA POPULAR

M. Dolors Orobitg

Del 31 de juliol al 4 d'agost va ser la setmana dedicada al 7è curset dels Amics de l'Arquitectura Popular, coordinat per Josep Mora, arquitecte de les Pallargues, que ja ha esdevingut una fita plaent. Ens trobem amics i simpatitzants amb la il·lusió de conservar, veure, ensenyar i mirar el patrimoni local de cada municipi.

Tots, però, sense excusa, hi busquem la transcendència que només l'encontre amb el medi natural ens pot proporcionar; perquè aproximar-s'hi amb respecte pressuposa obtenir-ne les claus de la comprensió del fet humà.

Les xerrades matinals, han estat com viure dins d'un núvol de cotó, a voltes prenyats de pedra... uns recorreguts itinerants per diversos indrets dels pobles i els afores que hem visitat, caminant pels camps, i els seus silencis, indrets d'alzineres, lledoners, d'argelagues i timons, ara a l'estiu un diorama de grocs, vers, grisos, marrons, on cada turó, cada parcel·la té el seu nom als meus ulls; les Solanes, l'Obaga, la Rourera, el Freginal, la percepció d'encanteri que tots tenim el secret interior, amb una aclucada d'ulls poder veure un reialme intacte.

Dolores Orobitg donant la benvinguda.

La vida d'abans plena de rumors, ara de quietuds i soledats purificadoras. Un patrimoni divers i ric les construccions, de pedra seca conquerits a força de minucios treball, on arrenen encara l'olivera i ametllers, d'allà sortia l'oli, un temps de fogons de carbó, del foc a terra, de culs d'oliveres i sarments, i del braser, reparador per als peus balbs.

Una arquitectura de cabanes, l'estat de conservació és també desigual, les menys amb la volta del sostre intacta, reparada, d'altres esboterades, ferides de mort, una casuística diversa segons les circumstàncies que envolten cadascun dels elements del patrimoni rural, i la conscienciació de preservar-ho.

Aquestes i moltes altres són el significat que doten d'un contingut ric i ple al concepte de cabana: refugi, lloc de viure i treball; esforç, repte, tenacitat, però també gaudi, repòs.

Ruïnes d'ermites i cenobis perduts per desinterès de l'home i guanyades a l'espòli a la malesa de la vegetació que avui sense les pastures de ramats, avança indeturable.

I és que el paisatge ho diu tot, davant d'aquesta evidència gens engrescadora, deixeu-me fer la pregunta clarificadora i a la vegada inquietant: se'n sortirà el patrimoni rural i natural d'una actitud, passiva, poc sensible davant la pràctica devastadora del "tot s'hi val", o "tant se val", que any rere any s'emporta els nostres referents humans?

Com anell al dit m'hi va un fragment del poeta Josep Espunyes, del seu llibre.

NOTES MÍNIMES D'UN PAISATGE

Mal de descuit castiga les teulades
el fred volum d'abandonats casals;
cortals delmats enyoren endebades,
el mans tragí feiner dels animals...

LA MOTIVACIÓ

Dimarts dia 1. D'entrada, la proposta del Josep Mora de fer un dia del curset al poble de Gra, topava amb l'inconvenient del lloc, on encabir-nos (trobar-nos) tots. No vaig dubtar de demanar a mossèn Ramon Balagué, rector de Guissona, si ens permetia fer les conferències a l'església de Sant Salvador de Gra.

El tarannà de mossèn Ramon, va funcionar amb el sedàs de la comprensió, i el respecte mutu, deixant-nos l'ús d'aquest recinte sagrat; de fet va assistir a la primera lliçó força content. En nom de tot el grup, gràcies per la confiança.

El nostre agraïment als qui des de diverses responsabilitats van fer costat a l'acte. Al nostre batlle del municipi, Narcís Cisquella, que va adreçar-se als Amics de l'Arquitectura Popular, amb paraules de suport, per prosseguir la tasca que garanteixi la preservació i coneixement del nostre patrimoni, dins d'un pluralisme notable d'opcions personals en el camp d'aquesta activitat dels Amics de l'Arquitectura Popular.

La nostra consideració al Joan-Plàcid Sala, l'home d'actitud callada, discret, sempre present en els actes més importants de la vida col·lectiva i cultural dels nostres pobles, enfeinat en la recerca per al seu fons d'arxiu fotogràfic, i de documentació, disposat a donar un cop de mà a qui ho necessiti.

Al Ramon Farran, de Gra, que de bon grat ens oferí visitar el celler de casa Rivert. A la bona gent que ens van honrar amb llur companyia. Al Josep Bosch, batlle pedani de Gra, amatent a qualsevol detall d'ajut, gràcies al seu encert d'avisar el diari Segre de l'acte, qui ens va fer un bon article de mitja plana amb fotografies.